

MAREK ŠPOT

MIKA

Mika

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Marek Špot
Mika – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

KLÍN

HLUBOKÁ

VAL

SMRŽOV

LIŠČÍ HORY

KRNOV

MYŠTĚVES

STUDNA

ŽADNÍ
KOPANINA

JINDŘICHŮV
DŮM

KRIVOREZ

CHODOVSKÝ
SOUDEK

BRLOH

M A R E K Š P O T

MIKA

● — pointa

Těm, kteří jsou na Cestě;
těm, kteří hledají, ale zatím nenacházejí.
Pokud se nevzdáte, dočkáte se.

PŘEDMLUVA

V krbu plápolal oheň. Jeho plameny nedokázaly zahnat noční chlad, valící se dovnitř otevřeným oknem, přesto dál sváděl svůj marný boj.

Osvětloval osamoceného muže vyhlízejícího z okna ve věži, upírajícího oči kamsi za potemnělý horizont. Z nádvoří pod věží k němu doléhalo ržání koní, štěkot psů a rozčilené hlasy lidí snažících se ve spěchu nakládat vozy vším možným, tomuto hemžení však nevěnoval pozornost.

Protože nárazy větru pozvolna sílily, muž raději okno zavřel a přešel ke krbu. Ani skotačivý jas plamenů nerozehnal chmury v jeho hlavě. Usilovně si procházel možné varianty příštích dnů a týdnů. Věděl, že rozuzlení situace závisí na posledním, zatím neznámém střípku skládky. Právě jím se rozhodne...

Bezděčně sebou trhnul, když za sebou uslyšel ve spěchu se přibližující kroky, a s očekáváním se otočil k jediným dveřím do pokoje. Teprve teď si uvědomil, že v ruce stále křečovitě svírá depeši, jež mu ukradla klidné spaní.

Ozvalo se ostré zatukání, vzápětí kdosi vrazil do dveří.

„Adriane! Bohužel, je to potvrzené. Máme nanejvýš den, než tu budou,“ pronesl příchozí. V levé ruce držel svícen s tlustou svící, kterou nevědomky naklonil tak, že na podlahu ukápl vosk.

Na Adrianově tváři se objevil náznak zklamání. Skutečně tedy došlo k tomu, čeho se obával. Sklopil zrak k zemi a hluboce si povzdechl. Je rozhodnuto; aspoň je u konce i to tíživé čekání.

„Čeká nás dost práce,“ odpověděl stroze. Zmačkal depeši a vhodil ji do krbu, načež oba muži kvapně vyrazili z místnosti a ztratili se ve tmě.

Dohořívající oheň hladově spolykal papír a na poslední, prchavý okamžik se rozzářil jasným plamenem.

KAPITOLA 1.

„Za tohle snad stojí i zemřít,“ pomyslela si.

Stála na vyhlídce nad údolím, zařezávajícím se hluboko do horského masivu, a sledovala řeku burácející hluboko pod sebou. Pozorovala, jak si klesá cestu přes kameny a padlé stromy ve snaze uniknout z těsného objetí skal. Mezi mraky prosvítala záře ranního slunce a zalévala údolí nazlátlými paprsky, propůjčujíc podzimní krajině veselejší barevné odstíny. I dívčiny kaštanové vlasy získaly nový lesk, když si s nimi pohrával vánek, čechrající rovněž pestrobarevné koruny listnáčů vůkol. Vyvolávalo to dojem, jako by celý svět tančil. Bylo to tak krásné! Poddala se tomuto divadlu a nechala svět kolem sebe jen tak plynout...

Nakonec z bezčasí procitla a zhluboka se nadechla. Ucítla tu nejkrásnější vůni, co kdy poznala – vůni lesa. Ve zdejšíм prostředí vyrostla, tak snad proto od malička milovala les s jeho hrou stínů a barev, když se do něj opře vítr a pronikne k němu sluneční svit, s vůní listů, hub a samotné půdy, a také tu tajemnou svobodu, kdy se nedalo dopředu odhadnout, co se skrývá

za dalším kopcem. Ráda se tak ztrácela a zase nalézala. Opačný konec jejího pomyslného žebříčku oblíbenosti zaujímala města se zapáchajícími ulicemi plnými spěchajících lidí, přesto i ta skýtala určitá lákadla, třeba trhy a krčmy.

Zaostřila na protější svah. Stál tam Brloh, stavba, kterou nechal postavit otec. Původně to měl být reprezentativní lovecký zámeček, z ambiciózních plánů se však zrodila nevzhledná tvrz s hrozným jménem a podobou zmuchlaného hadru, jež se zčásti ukrývala v okolní vegetaci, jako by se za sebe styděla.

Brloh stál kus pod vrcholem jednoho z mnoha zalesněných, skalnatých vrchů, jež daly této části země jméno *Žďárská vysočina*. Obyvatel tu žilo poskrovnu; pahorkatiny byly studenější a méně úrodné než nížiny dál na severovýchod, i než sousední země za jižní a západní hranicí království. *Vysočina*, jak svému domovu místní zkráceně říkali, ležela na okraji říše. I zdejší obyvatelé ji měli za zapadákov, kde lišky dávají dobrou noc. Snad právě díky tomu tu byl povětšinou klid.

Svéma medovými očima se zaměřila na bránu Brlohu, kde právě začaly pobíhat různobarevné postavíčky. Přípravy už začaly. Namířila si to tedy zpátky, beztak měla nasbírané vše, kvůli čemu časné zrána vyrazila ven. Ráda se do lesů vydávala bez doprovodu, aby si pročistila hlavu, proto si Brloh i přes jeho nedostatky oblíbila. Na všechny strany, kam jen oko dohlédlo, se táhla divočina téměř bez známek civilizace, což ostatně platilo pro celou Vysočinu s výjimkou Krna, největšího města regionu.

Vysočina jako by byla kopcovitým mořem tiše šumících stromů s nepočetnými ostrůvky luk, skal či vodních ploch. Nikdo z místních ovšem stav věcí neměnil – mýcení a klučení byla dřina, žďáření se provádělo jen s obtížemi, protože v důsledku častých dešťů byla zem neustále nasáklá vodou. Lidem tak stačila pro pěstování potřebných plodin ta samá půda, co si obhospodařovali po generace, a les jim poskytoval téměř vše ostatní.

Dívku od ostatních však něco odlišovalo. Odmala cítila, že příroda může člověku poskytovat i další dary než jen ty, které jí je možné násilím vyrvat. Dlouhá léta se proto seznamovala pod

vedením různých učitelů s jejími tajemstvími. Naučila se obstojně stopovat, střílet z kuše a zpracovávat ulovenou zvěř, neboť to ve zdejším prostředí patřilo k povinné výbavě šlechticů, mezi něž se počítala. Tyto dovednosti se v jiných částech říše učili jen chlapi, zde ovšem musely kvůli řídkému osídlení umět přiložit ruku k dílu i dívky. Dále si osvojila schopnost číst a psát, což kromě šlechty uměl málokdo. Většina běžného lidu na takovou kratochvíli neměla peníze ani čas, k životu to koneckonců nepotřebovali.

Dívka nakonec našla největší zalíbení ve studiu bylinářství, v umění, jež před ní asi žádného příbuzného nezajímalo. Mydlín, felčar z Křivořezu, jejího rodového sídla, o léčivých rostlinách mnoho nevěděl, přesto jí předal, co mohl. Více se naučila, až když jí bratr Theo přivezl obsáhlou knihu pojednávající o léčivých rostlinách. Tu od té doby téměř nepustila z ruky, ani před měsícem, kdy vyrazila k Brlohu. Měla štěstí, že rodiče její vášeň chápali a finančně ji podpořili, sama by si na knihu nikdy nenašetřila.

Dnes ráno měla se svým doprovodem vyrazit zpátky na hrad, do včerejška ovšem nestihla nasbírat dostatek březové kůry, proto se s rozbřeskem naposled vytratila do lesa jen v zelinkavé kytlici¹. Byla ráda, že si stihla doplnit zásoby, protože brzy začne mrznout a sněžit. Se vším, co nahromadila, během následujících měsíců nezažije ani chvilku nudy! Rozradostněná tou představou sjela po lavině listí svah vedoucí k Brlohu a zastavila se kousek od jeho východní zdi.

Před branou byl přistaven povoz se dvěma zapřaženými koňmi, na němž stál kapitán Lerm a udílel rozkazy na všechny strany. Nadával, protože práce nešla od ruky tak hladce, jak si představoval. Dívka nepozorovaně proklouzla branou a vyběhla do svého pokoje, kde si dobalila věci a oblékla si svůj červený

¹ Kytlice, jinak též *kyrtle*, *suknice*, *kutte* či *cotte*, byla spodním oděvem s dlouhými rukávy, přes nějž se oblékal oděv vrchní, tzv. *surcot*. Tyto dva oděvy byly často ve výrazném barevném kontrastu. Mužské a ženské verze tohoto oblečení se od sebe příliš nelišily.

cestovní surcot². Vrátila se k vozu, když se nakládala poslední zavazadla.

Táhla za sebou velký tlumok, do nějž si uložila kromě pár kousků oblečení a dalších nezbytností jen bylinky a knihu, svůj největší poklad. K tlumoku měla řemínky přivázanou kuši a toulec se šípkami, k opasku si připevnila dva objemné vaky určené pro sběr bylinek, které jí na zakázku vyrobili až v Krně. Díky nim měla při sběru obě ruce volné a nepotřebovala košík. V těchto vacích, uzavřených na přezku, byly nyní uložené nasbírané rostliny v plátěných pytlících. Rostliny nesla naskládané i ve dvou tašvicích³ u pasu.

Jen co vytáhla tornu na vůz, spočinul na ní Lermův zrak: „To je dost, že jdeš, Mikaelo! Čert vem, že se oblíkáš do nohavic jak nějaké mužskej, ale kdyby tví rodiče měli nejmenšího šajna, že jejich jedinou dceru nechávám bez dozoru bloncat po lese, do smrti už bych hlídal jen rumiště za hradem.“ Změřil si ji od hlavy k patě. „Aspoň se začínáš krotit, přitáhlas s sebou jen půl lesa.“

Mikaela se zamračila a schválně nahlas, aby to slyšeli všichni okolo, uštěpačně poznamenala: „Však ono se to bude hodit, až budu zase léčit *něčí* popáleniny z kuchyně.“

Kuchař, který nakládal proviant na jednoho ze svých oslů, se uchechtl, neboť nedávna „bezpečnostní prohlídka“ hrnců s jídlem v hradní kuchyni se skutečně moc nevydařila. Rychle však umkl a omluvně pokrčil rameny, když ho Lerm zpražil pohledem.

„A vůbec, víš moc dobře, že se nohavice na cesty hodí daleko víc než šaty,“ uzavřela.

Chtěla ještě dodat, že jí nemá říkat Mikaela, ale jen Mika, pak nad tím však mávnula rukou, neboť věděla, že ji tak oslovil naschvál. Jméno Mikaela neměla ráda, znělo jí příliš škrobeně. Se

² *Surcot*, jinak též *sorket* či *suckenie*, byl volnějším svrchním oděvem oblékaným přes kytlici, často bez rukávů a s velkými průramky, někdy se šněrováním. Chudé vrstvy obyvatel žádný surcot neměly a odívaly se pouze do kytlice.

³ *Tašvice* byla koženou brašnou, zavěšovanou na opasku, přičemž sloužila pro uskladnění věcí, podobně jako měšce a váčky.

špatně hranou uražeností se uvelebila na kozlíku a pozorovala Lerma, jak si bere přilbici a usedá vedle ní. U její rodiny si vysloužil tolik důvěry, že byl pověřen ochranou mladé bylinářky po celý měsíc jejího pobytu v Brlohu. Jako jeho muži, i on měl nyní, když zavelel k odchodu, na sobě prošívanici⁴ a přes ni kroužkovou zbroj.

Před vozem čekali dva vojáci z ozbrojeného doprovodu – piňatý, ryšavý Jarek a jeho málomluvný nevlastní bratr Barin, svalnatou postavou a celkovým vzezřením připomínající černého býka. Oba bratři byli přinejmenším o půl hlavy vyšší než ostatní.

Družinu doplňoval obtloustlý kuchař Otýpek, věkem se blížící Lermovi. Úsměv, jímž kolem sebe šířil dobrou náladu, ho téměř neopouštěl, a díky tomu byl všeobecně oblíbený. Vojáci mu proto dali žertovnou přezdívku Týpek. Vedl za sebou další dva soumary, obtěžkané všemožným kuchyňským náčiním, polotovary a kořením.

Kromě kapitána Lerma, jeho dvou vojáků a kuchaře vyrazil od Brlohu s Mikaelou už jen její osobní doprovod, Viola s Ianem. Díky prostšímu životu Vysočiny a benevolentnější výchově tito tři vrstevníci překonali propast mezi urozeným a služebným lidem – odmala si spolu hráli jako úplně obyčejné děti.

Ian byl hubeným, na pohled bezstarostným mladíkem s rošťáckýma očima a slámově žlutými vlasy většinou trčícími na všechny strany. Byl to nalezenec, jemuž poskytli domov Mikaelini rodiče, když ho vzali pod svou ochranu. Od té doby žil mezi jejich služebnictvem.

A Viola, pohledná blondýnka a nejlepší kamarádka Miky, avšak náladová jak podzimní počasí a dle měřítek divokého pohraničí poněkud útlocitná dívka, trávila péčí o svůj zevnějšek až příliš času. Bedlivě sledovala módní trendy přicházející z královského dvora, jinak ji zajímalo jen opačné pohlaví a zábava – v putykách

⁴ *Prošívanice, krzno* či *gambeson* byla zbroj vyráběná například ze lnu, a proto dostupná i méně majetným. Poskytovala ochranu vůči chladným zbraním i chladným teplotám, objevovala se tudíž ve vojenské výzbroji i v šatnících běžného lidu.

a na slavnostech se jakoby mávnutím kouzelného proutku měnila z otrávené služebné v neodolatelnou ženu sršící energií, nacházející se neustále ve středu pozornosti.

Tato skupina se vydala cestou vinoucí se po úbočí kopce. Zpěv ptáků, zurčení vody v údolí a listů šustící pod nohama, to vše rozehrávalo melodii dotvářející příjemnou atmosféru slunného podzimního rána. Jarkovi ho přesto něco kazilo.

„Týpku, co to vezeš? Jsme od tebe zvyklý na ledacos, ale na takovej pekelněj smrad teda ne.“

„To je umění,“ zakřenil se Otýpek a zavětril, „dělal jsem po-prvý syrečky s bylinkama od Miky. Maj trochu grády, ovšem s tak statným junákem jako ty by neměly zamávat.“

Na hozenou udičku se Jarek chytil. „Není možný, že ten sajrajt necejtíš. Smrdí to hůř jak bolavá noha naší tetky, než vo ni přišla.“

Barin bezvýrazně zabručel: „Chudák Agnes.“

Kuchař se celý rozzářil: „Lidskou nohu jsem ještě nevařil, konečně výzva na zpestření vašeho jídelníčku!“

Jeho osel zahýkal, jako by neotesanému žertu rozuměl.

„To je nechutný,“ pronesla s opovržením Viola.

Jarek si znovu postěžoval: „A to zvíře mi funí rovnou za krk.“

„To myslíš mě?“ zacukaly opět Otýpkovi koutky úst.

„Áááale,“ plácnul Jarek otráveně rukou do mandlového štítu⁵, jež měl zavěšen na boku, a otočil se. Pohlédl tak přímo do očí nešťastně vypadajícímu oslovi. „Můžeš jet dál vode mě? Tvůj soumar vypadá všelijak. Nechci, aby mi poblil záda, protože pak vrhnu taky. Už nechci tu hrůzu dál čuchat.“

„Nepoznal jsem, že ti je zle. Ty tak vypadáš pořád,“ zajíkal se smíchem kuchař.

Jarek zbrunátněl tak, že připomínal ředkvičku v kroužkové zbroji.

„Je to jen z tvejch smradů!“ odsekl podrážděně. Ačkoli se s Týpkem špičkovali pravidelně, stejně tu a tam neudržel emoce

⁵ Mandlový štít či mandlák získal jméno podle svého tvaru, kterým evokuje mandli nebo kapku vody.

na uzdě. Pro družinu podobné výstupy znamenaly vítané oživení jinak jednotvárného putování. Když se k tomu přičetl i smích jejich drahého kuchaře, který se podobal hýkání osla, málokdo se ubránil úsměvu.

„Jarek má recht, už to cejtím taky. Jed' prosímtě vo pár kroků za náma, anebo ty syrečky vyhod,“ uklidnil zjitřenou debatu Lerm. Pak dodal: „Jestli je tohle jen začátek, začínám se bát, s čím se vytasíš k obědu.“

KAPITOLA 2.

Výprava, pozvolna sestupující po lesních pěšinách do nižších poloh, narazila na první louky a pastviny, jež nyní zely prázdnotou. Na těchto travnatých ostrůvcích, jež patřily ke koloritu zdejší krajiny stejně jako zdánlivě nekonečné hvozdy, se přes rok pásla stáda skotu, honáci je ovšem již přesunuli do jejich zimovišť. Na jedné z luk výprava zastavila na oběd a Otýpek se jal stahovat čtyři divoké králíky, jež měl nachystané ještě z Brlohu. Zatímco si Lerm s bratry krátili dlouhou chvíli kontrolou výbavy a vzpomínkami na tetku Agnes, Mikaela se raději věnovala třídění ráno nasbíraného materiálu.

Pohroužila se do toho natolik, že si nevšimla, když k ní přišel Ian: „Tak co, těšíš se?“

Její nechápatý výraz mu odpověděl bez toho, že by otevřela pusu, proto se Ian proměnil v šaška – teatrálně poskočil, vysekl znamenité pukrle a pisklavým hláskem pronesl: „Už brzy vstoupíte do dospělosti, Vaše Výsosti.“

„Aha. Myslela jsem, že se ptáš, jestli se těším na menáž. Ještě jsem o tom moc nepřemýšlela,“ zalhala. „Všechny myšlenky věnuju receptům na přípravu lidských noh.“

Ve skutečnosti se svými narozeninami zaobírala dlouho – kvapem se blížily a ona stále netušila, co si počne. Pro urozené značilo toto jubileum velký přerod, šlechtické rody totiž měly právo své potomky do oficiálního dosažení dospělosti vychovávat dle svého uvážení, po dovršení jednadvaceti let věku však mladý šlechtic povinně vstupoval na tři léta do královských služeb, čímž se stával panovníkovou prodlouženou rukou při správě země. Dlužno říci, že šlechtici byli povětšinou gramotná, a tudíž cenná pracovní síla. V praxi buď vstoupili do armády, anebo nabídli své služby jednomu ze správních středisek, jež se postaralo novému úředníkovi o konkrétní umístění.

Jen málo urozených žen si pro službu vybíralo armádu, uchýlovaly se spíše k mírumilovnějším činnostem. Každý si přesto mohl svobodně vybrat svou budoucí pozici, pokud k ní prokázal alespoň základní vloh a byla-li právě uprázdněná. Umístění však bylo až na výjimky spojeno s přesunem daleko za hranice rodného kraje, aby daný šlechtic lépe poznal království a rozšířil si obzory.

„A vůbec, nejsi trochu moc zvědavěj?“ obrátila list bylinářka.

„Promiňte, Vaše Výsosti,“ zahulákal Ian, vymrštil se do pozoru a s hranou vážností zasalutoval, „jen mě napadlo se zeptat, když jsem s vámi měl tu čest vyrůstat.“

„Ty zase trdluješ. Jen aby ti ty špumpnágale vydržely i potom, co odjedu.“

„Ne. To budu doopravdy smutnej.“

„V tom případě ti dám bylinky na zlepšení nálady. Jen mají vedlejší účinky, takže si rozmysli, jestli chceš radši trpět nadýmáním, nebo nespavostí.“ Raráškovsky se zahihňala.

Ian se zatvářil zasmušile: „Je vidět, že na tebe má Týpek špatnej vliv.“ Po chvíli ticha, kdy se snažil najít správná slova, dodal: „Někdy je mi líto, že jsi ta, no... vznešená paní.“

„Mně občas taky,“ odpověděla Mika bezvýrazně.

„Lane,“ přerušil je kuchař rozverně, „přestaň naši jedinečnou bylinářku oblažovat svojí jedinečnou osobností a hejbní zadkem, ať už seš tady! Potřebuju pomoc s touhle jedinečnou pečínkou, Jarek se jí nemůže dočkat!“

Ian se rozloučil útrpným pohledem, načež s hraným nadšením odklusal za Otýpkem k ohni, zatímco se vzduchem nesla Jarkova odpověď: „To víš, na ty blafy se každý den těším jak na smilování!“

Mika chvíli sledovala dění v jejich dočasném ležení, poté se rozhlédla kolem. Nerostly tu žádné byliny, jež by stály za pozornost, z pastviny však byl hezký výhled na východ, směrem do vnitrozemí, kde ubývalo kopců a naopak přibývalo lidí. Na jih a západ se pak rozkládalo Menkarské království, o němž toho Mika mnoho nevěděla, snad jen to, že je tam o dost tepleji než na Vysočině, že většinu té země tvoří nížiny s úrodnou půdou, a že se tam mluví jiným jazykem, jemuž ani za mák nerozuměla. Byť se jí rodiče snažili poskytnout kvalitní vzdělání, výuku zeměpisu a dějepisy tvrdohlavě bojkotovala; proti bylinářství prostě neměly šanci.

Družina mířila na západ, na hrad Křivořez, který se svými necelými dvěma stovkami vojáků platil za důležité pohraniční správní středisko. To však Mikaelu nezajímalo. Křivák, jak hrad označovala, pro ni nepředstavoval ani součást rodového majetku, jak se jí to snažili nacpat do hlavy její učitelé. Těšila na se návrat jednoduše proto, že Křivořez byl jejím domovem. Aspoň na posledních pár měsíců, než začne její povinná služba a ona zmizí bůhvíkam. Bratra asi doma nepotká, ale třeba alespoň poslal zprávu, jak se mu daří...

Z myšlenek ji vytrhla Viola, která si vedle ní přisedla do trávy: „Ty brďo! Proč se ty motovidla bavěj vo tom, jestli je lidská noha lepší na bylinkách, nebo pečená v seně? Nechutný. Chceš helfnout?“

„Jasně, díky. Tuhle dubovou a březovou kůru potřebuju roztrít... Jsi ráda, že se už vracíme, co? Kdyby matka netrvala na tom, aby se mnou jela má jediná *dvorní dáma*, nebrala bych tě s sebou.“

„No, náplň dne nóbl dámy si představuju jinak. Celej měsíc jsem tu dělala vobyčejnou služku. Vod toho pucování mě bolely ruce ještě teď.“

„Snad jsem vám s Ianem taky trochu pomohla,“ mrkla Mika na Violu.

Viola si očistila sukni od neexistujícího smítka a vzdychla. „Ale jo. Promiň, Mimi, jsem protivná. Můžeš mi to vysvětlovat pořád dokola, ale stejně nepochopím, že si víc neužíváš svýho postavení. Mělas už dávno být u královského dvora, ne... tady,“ rozhodila bezmocně rukama kolem sebe. „A tvá *dvorní dáma* tam měla bejt s tebou,“ dodala jakoby mimochodem.

„Vždyť víš. Mám tu všechno, co potřebuju. Tam bych se utopila v přepychu a unudila k smrti,“ opáčila Mika s nadsázkou v hlase.

Viola zvedla oči v sloup. „Máš recht, to by byl vopravdu krutej osud. Taký radši makám jak votrok někde mezi veverkama uprostřed divočiny s šíleným kuchařem a bandou neotesanejch nemehel, jejichž konverzační úroveň končí u vymejšlení receptů na přípravu lidský haksny!“

„Pro mě jsi nenahraditelná, Vivi. Nikdo krom tebe nerozezná ani pampelišku od jedle.“

Mikaela se zahleděla do dáli. Tak tragické to s lidovou znalostí bylin a dřevin nebylo, ve svém mladém věku ale disponovala hlubšími znalostmi než většina podstatně starších bylinářů, natož obyčejných lidí, kteří si nanejvýš zvládli připravit lipový čaj či vypěstovat bylinky na vaření. Ostatní kořenáři ovšem pocházeli z chudých poměrů a povětšinou ani neuměli číst. Mika proto měla velký náskok už jen tím, že dovedla mnohé vyčíst z darovaného herbáře, a nemusela se spoléhat pouze na ústně předávané zkušenosti.

„Potřebuju něco dělat rukama, u dvora by to nešlo. Styděla bych se být jako ty nemožný fimfrlata, co k nám posílají jako úředníky a co mají obě ruce levý. Pokud se nějak dostanu do lepší společnosti, aniž bych musela přestat s bylinkama, budeš u toho.“

„Slibuješ?“

„Si piš. Na mou duši, na psí uši, na kočičí svědomí!“

„Šílený kuchař“ mezitím dokončil své dílo. Začal svolávat k obědu bušením vařečkou o hrnec a hulákáním slova „Óóóóběěěď!“, jako by šlo o život.

Jarek zaúpěl: „Nesnáším, když dělá tenhle randál!“

„Nevotravuj furt,“ zabručel Barin a podal bratrovi misku na jídlo. „Na. Mlč a žer.“

Po jídle se výprava opět dala do pohybu a zanedlouho dorazila k brodu přes říčku. Zde na ni již čekali zbylí dva zbrojnoši z jejich doprovodu, co vyrazili z Brlohu o něco dřív, aby plnili roli předsunuté hlídky. Ukázalo se, že to ani nebylo potřeba, nikoho nepotkali.

„Hola hej! Knechti⁶, copak jste nám ulovili k snědku? Máme hlad,“ zvolal vesele Jarek.

„My taky. Co jsme ulovili, to jsme sporádali,“ odpověděl mu s úsměvem první z nové dvojice, Dorm. Tenhle zjizvený veterán na sebe ochotně vzal úkol zaučit ve válečném umění druhého průzkumníka Kerela, neprávem stále považovaného zkušenějšími spolubojovníky za bažanta⁷.

Nyní kompletní družina před setměním dle plánu dorazila na křižovatku obchodních cest, kde ležel *Chodovský soudek*. V tomto vyhlášeném, vysokou palisádou obehnaném zájezdním hostinci, jediném široko daleko, se skupina ubytovala na noc.

Pod střechou ve druhém patře se nacházelo několik privátních pokojů vyhrazených pro urozené hosty, první poschodí zabírala velká noclehárna pro běžný lid a přízemí zaplňovala hospoda. Zde se potkávali cestovatelé a obchodníci, kteří spolu pili, hráli hry, vyprávěli si historky a vyměňovali tipy, kde prodat či koupit to které zboží anebo jak se vyhnout výběřčím daní a úředníkům, aby se ušetřilo na poplatcích. Vzhledem ke konci sezóny tu už nebylo tak živo jako jindy – řada pocestných se s vidinou

⁶ *Knechty* byli zvaní bojovníci ve službách šlechty, někdy též šlechtické služebnictvo.

⁷ *Bažant* (méně často *holub*) je neformální termín užívaný mezi vojáky, jímž se označuje nezkušený nováček, který se teprve učí zvládat praktické dovednosti a vojenský život.

přicházející zimy buď vrátila domů, nebo se přesunula do většího města, kde mohli obchodovat i přes zimu. Zbylí obchodníci měli stejný plán, jen se z toho či onoho důvodu opozdili.

Osazenstvu hospody Křivořežští po náročném dni nevěnovali pozornost. Poskládali se u jednoho z volných stolů a objednali si jídlo. Byli rádi, že sedí. Jen Viola se po týdnech útrap konečně ocitla ve svém živlu. Poprvé za celý měsíc potkala nové lidi, čehož hodlala naplno využít! Ponořila se do oblaku kouře vyplňujícího hospodu a zmizela. Tohle dělala s železnou pravidelností, takže to nikdo ani nekomentoval.

Brzy po jídle se všichni odebrali na kutě, aby nabrali síly na další den. Míka měla jako šlechtična přichystán nocleh v nejvyšším patře. Když ulehla, přímo z postele viděla nad stromy měsíc v úplňku. Nadcházela poklidná, voňavá noc, jen se už dělalo chladno.

„Vyjeli jsme na poslední chvíli,“ pomyslela si a se zívnutím pomalu zavřela oči.

Když ráno s věcmi scházela po schodech dolů, všichni čekali jen na ni. Zastyděla se. V tuto dobu byla výprava, krom dvou hostů ještě snídajících u stolu, v hostinci jediná. Ostatní se již vydali na cestu, pár jich možná vyrazilo přes hranice do Menkary, většina však zamířila do Krna a odtamtud případně dále do vnitrozemí.

Na Lermovi se zračila netrpělivost: „Jsme si tu říkali, že asi chceš přinýst snídani do postele.“

„Dobré ráno. Pardon, to se mi nestává. Stihnu se najíst?“

„Jo, ale za pochodu, ať jsme do tmy na Křivořežu,“ ušklíbl se Lerm a podal Mice připravený uzlík s jídlem. „A radši se přiobleč, venku se dělá frišno⁸.“

Rozloučili se s hostinským a vyrazili ven. Za chvíli už kola vozu rachotila po cestě a opevnění Soudku s několika osamělými ozbrojenci na strážích jim mizelo za zády.

⁸ *Frišno* znamená doslova „čerstvo“. Odkazuje na chladno či zimu, podobně jako *kaltna* nebo *klendra*.

Při zastávce na oběd Viola ukázala Mice dvě role látek, zabalila se na ukázkou nejdříve do jedné, pak do druhé. „Co myslíš – která mi bude víc slušet?“

„Obě jsou pěkný,“ opáčila bylinářka, „ale víc se mi líbí ta červená. To máš z hostince, že?“

„Jo, podaroval mě jima jeden obchodník. Dělal na mě voči celej večer a chtěl mě mermomocí pohostit, tak proč bych se upejpala! Hloupej, kdo dává, hloupější, kerej nebere,“ usmála se lišácky Viola.

„Bůhví, co prováděla, aby si je vysloužila,“ řekla si Mika. Nikdy jí zcela nedošlo, jak to její přítelkyně dělá, že se okolo ní muži točí jako káča.

„Tolik látky by stačilo na několik šatů, ne?“

„Co tím naznačuješ?! To není kradený! Jen... vzatý z druhý ruky,“ vysoukala ze sebe Viola. Pak se nezbedně zachichotala jako dítě, které dobře ví, že provedlo něco, co nemělo.

Takže to s tím podarováním nebylo úplně horký, pomyslela si Mikaela a usmála se, ovšem dál se raději nevyptávala. Dobře Violu znala a věděla, že si místo morální a odpovědné cesty raději vybere nějakou lehčí. Nesoudila ji, i když ona sama by to neudělala. Ostatně třeba nějaká látka zbyde i pro ni.

Na delší odpočinek tentokrát nebyl čas. Lerm družinu brzy stavěl na nohy, protože před sebou měli ještě pěknou „štreku“, jak se nechal slyšet. Mírné zpoždění z rána nicméně během dne dohnali a nedlouho před západem slunce měli svůj cíl na dosah.

Pohasínající obloha byla bez mráčku, přesto najednou něco spadlo Viole do vlasů. Nebyla to kapka vody ani sněhová vločka. Když to nahmatala prsty, měla je černé, jak... od sazí?!

Něco bylo špatně.

KAPITOLA 3.

Poletující kousky popílku se objevovaly čím dál častěji.

Lermovi ztvrdly rysy. Pobídl otěžemi koně kupředu a nechal ostatní za sebou. S Mikaelou, která s ním seděla na kozlíku, vyjeli na okraj lesa, odkud cesta strmě klesala ke křivořezskému potoku a pak zase stoupala ke hradu. Odtud se jim konečně naskytl pohled na Křivořez. Ani ve snu by je nenapadlo, že uvidí něco podobného.

„Proboha,“ vysoukala ze sebe jen s obtížemi Mika, „co se stalo?!“

Mezitím k nim dobíhali ostatní.

„Kterej kripl,“ nedokončil Dorm otázku. Zůstal stát s ústy dokořán.

Na místě, kde se při jejich odjezdu minulý měsíc hrdě tyčil nej důležitější hrad Vysočiny, se nyní nacházely dohořívající trosky.

Šedočerné kotouče dýmu, plazící se na všechny strany od Křivořezu a splývající postupně s tmavnoucí oblohou, umocňovaly neskutečnost toho obrazu. Na dálku nešlo určit, co přesně se stalo. Z toho, co oněmělá družina dokázala zahlédnout skrze oblaka kouře, nic neodkazovalo na to, že by hrad dobylo nepřátelské

vojsko, jež by v okolí jistě rozbilo tábor. Nedaly se zhlédnout žádné znaky předchozího boje. V případě vzniku požáru kvůli nějaké nehodě by zase museli vidět mnoho lidí kolem hradu. Nebylo však vidět ani živáčka. Proč na Brloh neposlali posla s varováním? Že by zkáza přišla tak náhle?

Pro zničení pevnosti se nenabízelo smysluplné vysvětlení.

Pozvolna sílí vítr přinášel pach spáleného dřeva a vzdálený hukot ohně stravujícího vše, co mu přišlo do cesty. Nikdo nepromluvil, kromě kapitána všichni jen nevěřičně zírali na hrad.

Nakonec Mikaela vyhrkla: „Musím se podívat, co se stalo!“

Lerm, který se stačil ujistit, že skupině nehrozí okamžité nebezpečí, ji zadržel: „To je to poslední, co bychom měli dělat. Naopak se vodu rychle vypakujeme.“

Mladá bylinářka nechápavě zavrtěla hlavou, slezla z kozlíku a udělala pár kroků směrem k ponurému divadlu v dálce. Pak bezmocně klesla do trávy na kolena.

„Vždyť tam byli moji rodiče! A... všichni ostatní! Co se stalo?! Nikdy by mě nenapadlo... ne tak najednou.“ Rozplakala se. „Já-já nejsem... připravená,“ zajíkla se, hlas ji zradil, protože si vše uvědomila do důsledků. Myšlenky jí naplnil smutek a vědomí věcí, které už nikdy nebude moci říct, dát, zažít...

Lerm se na Miku soucitně zadíval. Věděl, že jí svůj pohled na život jen tak nepředá. Během let získal skálopevné přesvědčení, že se nic neděje bezdůvodně. Ani teď. Mnohé si ale člověk musí zažít sám, bez pomoci – musí aktivně hledat svoje odpovědi a skrze ně růst. Bolí to, to ano. Bolest ale lidé zatracují, i když je to výborný učitel. On zažil mnoho strážní a tohle zatím nebylo nic, co by ho mělo vyvést z míry. I veterán Dorm a Otýpek, Lermův oddaný přítel a soupevník, se z počátečního šoku rychle vzpamatovali a nyní čekali na příkazy kapitána.

„Přesunem se kus stranou, ať nejsme tolik na očích,“ zavelel.

Ukryli se pod korunami stromů na hranici lesa, kde kapitán pokračoval: „Nevíme, kdo je nepřítelem a jakou má sílu. Nenechte se zmást tím, že ho nevidíme. Musíme zmizet, pojedeme do noci, takže pokud máte nějaký nepotřebný věc, zbavte se jich teď a tady. Kdyby

nás stihnul déšť – co musí zůstat v suchu, dejte na vůz. Violo, přikry-
ješ vůz plachtou. Iane, převezmeš otěže. Jarek, Barin – hlídáte záda.
Dorm, Kerel – průzkum vpředu. Ostatní se držte u vozu. Jdem na to.“

Zůstal sedět na kozlíku s podivně nepřítomným pohledem. Vy-
padalo to, jako by s klidem vnímal své okolí, a přitom byl současně
duchem jinde. Ostatní začali v ponurém tichu plnit rozkazy. Na
tuto situaci nebyli připraveni – půlce z nich přímo před očima lehl
domov popelem. Co si počnou?

Dokončili přípravy a vyrazili. Vrátili se kus nazpět, směrem
k hostinci, kde strávili minulou noc, poté odbočili na lesní stez-
ku vedoucí přímo na sever. Hrobové ticho přerušoval pouze skří-
pot kol vozu a šumění stromů. Nikdo nepromluvil, všichni pouze
sledovali narůstající stíny podél cesty.

I zde, pod ochranou lesa, se postupně zvedal vítr a v dálce za
nimi se zablesklo.

Kerel to už nevydržel a prolomil mlčení. Obrátil se k Lermo-
vi: „Kam to jedeme, kapitáne?!“

„Do Studny. Pokud udržíme tempo, dostaneme se tam po půl-
noci. Tady vyražte napřed. Držte se na doslech a žádný hrdinství.
Signál při jakýmkoli podezření. Na rozcestích čekejte.“

Kerel s Dormem přidali do kroku a zmizeli v šeru. Výprava
díky větru, který jim vytrvale foukal do zad i skrze hradbu stro-
mů, nabrala slušnou rychlost. Také to však pravděpodobně zna-
menalo, že bouře, jež o sobě dávala vědět už i tichým hřměním,
jde jejích směrem.

Po dlouhém, ostrém pochodu se výprava zastavila kus za jedním
z rozcestí, aby nabrala dech. Zatímco Otýpek rozdával skromné uz-
líky s jídlem, které za pochodu připravil, kapitán družině oznámil,
co bude dál: „Napojíme se na královskou silnici. Tady je největší ne-
bezpečí, že na někoho narazíme, takže než se dostaneme na pěšinu
ke Studně, dávejte si sakra majzla. Dorme, ty tu odbočku dobře
znáš – tam čekejte. Lucernu používejte, jen pokud to bude nezbytně
nutný. A všichni si oblečte kápě, ať nejste úplně durch, až začne lejt.“

Podle přibližujících se úderů hromu se dalo očekávat, že je
bouře dostihne co nevidět. Dali se do pohybu. Na tento úsek

nechali svítit jen látkou zakryté lucerny na voze, stráže vpředu i vzadu se pohroužily do tmy.

Mika z toho měla nepříjemný pocit. Nebylo přece normální, že se na konci podzimu jen tak objeví bouřka. Svoje obavy si ale nechala pro sebe, přilévala by tím akorát olej do ohně.

Jen co vjeli na královskou silnici, jež spojovala Křivořez s Krnem a městy dále ve vnitrozemí, bouře se přes ně konečně převálila. Za ohlušujícího doprovodu hromobití je zalil ledový déšť. Ian měl plné ruce práce, aby udržel povoz na cestě, neboť koním se to ani trochu nelíbilo. Jen Otýpkovi osli měli stále stejný, lhotejný výraz.

„Hroznej slejvák,“ okomentovala v duchu Mika sílu lijáku.

Jako by počasí samo o sobě nestačilo, zničehonic se vepředu ozval slabý výkřik a domluvený signál, který však v lijáku okamžitě zanikl.

Lerm přinutil Iana zastavit, seskočil z povozu a s taseným mečem se beze slova rozeběhl kupředu. Oba zbylí vojáci, Jarek a Barin, se mu hnali v patách. V Mice by se v tu chvíli krve nedořezal. Sotva se vyrovnala s pohledem na hořící domov, a teď tohle?! Nemotornými pohyby odvázala od batohu svůj samostříl a začala natahovat tětívu. Přestože to dělala snad tisíckrát, jak byla rozrušená, ruce ji vůbec neposlouchaly. Panikařila.

Konečně se jí to povedlo. Umístila šipku do drážky a začala se horečně rozhlížet, zdali někde nečíhá nebezpečí. Srdce jí tlouklo jak o závod. Krev jí tepala ve spáncích tak silně, že neslyšela skoro nic jiného – téměř přehlušila i bouři přímo nad hlavou. Každý úder srdce se trýznivě vlekl...

„Hybaj dolů a kryj se! Co tam vůbec děláš, doprčic,“ zaječel na Miku Otýpek, přitisknutý zády k vozu.

Seskočila na opačnou stranu, než kde stál kuchař se svými osly. U jednoho z kol se tu krčila Viola a třásla se jak osika. Ian se stále snažil udržet pod kontrolou koně, kteří neklidně ržáli a hrabali kopyty. Miku nenapadlo nic lepšího než přecházet podél vozu. Byla vyděšená, ale snažila se znovu nepodlehnout panice.

Pojednou jí přišlo, že se v křoví u cesty něco pohnulo. Vystřelila bez přemýšlení a bez míření. Střela s tichým svistem zmizela

v zeleni... a nic. I když – neslyšela výkřik? Ne, to se jí určitě zdálo. Zjitřené smysly jí ukazovaly jen vlnící se stěnu stromů bičovanou deštěm, jehož zvuk proměnily v rachot vodopádu.

Strčila nohu do napínacího třmenu kuše⁹, přišlápla ho k zemi a jala se znovu natahovat tětivu. Srdce jí stále bilo jak splašené. Při nabíjení těkala očima z místa na místo, představivost jí jela na plné obrátky. Odevšad očekávala útok. Neskuteční protivníci skrytí v listoví se objevovali a zase mizeli, jak liják divoce zmítal zelení a jak poskakovaly plameny svící v lucernách.

Vtom opět zazněl dohodnutý signál. Ze tmy se vynořil Lerm s oběma bratry, kteří vlekli dvě bezvládná těla. Byli to Dorm a Kerel!

Viola na ně vytřeštila oči a padla do mdlob. Sesunula se na vedle stojící Miku, která měla co dělat, aby ji zachytila. Zatímco ji křísila a pomáhala jí na nohy, Lerm křikl na ostatní: „Vytáhнем je na vůz! Udějte tam místo!“

Oblohu rozřezala další klikatice blesku a osvětlila padající provazy deště.

„Co se stalo?!“ snažil se z plných plic přehlušit bouři Otýpek, když zbrojnoše v bezvědomí zvedali.

Barin pouze pokrčil rameny.

Jarek poklepal na kožený váček, co měl zavěšený na opasku, a zakřičel nazpět: „Šipky, asi otrávený! Nikoho jsme neobjevili! Můžeš se na ně podívat, Miko?“

„C-co, v týhle tmě a bouřce?!“ vypískla vyděšeně bylinářka. Nikdo povolanejší než ona tu však nebyl, tak se jim volky nevolky začala věnovat.

„Co se to sakra děje? Nejdřív Křivák, teď tohle,“ zakňourala otrávená Viola.

„Nastražená past,“ houkl Lerm. „Říkal jsem, že tady hrozí největší nebezpečí! Jarku, Barine, držte se hned za Otýpkem!“

„Rozkaz!“

⁹ Napínací třmen kuše mohl být mj. nášlapný mechanismus, který býval součástí kuše. Pokud měla kuše větší sílu tahu, byl takový mechanismus nezbytný, neboť by střelec jinak nebyl schopný kuši nabít. I proto byla kuš velmi nebezpečnou zbraní.

Kapitán si vzal štít a sám vyrazil před vůz, aby se pokusil uchránit koně a vozku před dalším případným útokem. Pokynul Ianovi, aby vyrazil. Ten pobídl koně do kroku, ale při tom se pokoušel co nejrychleji promodlit veškerým známým panteonem.

Mice se klepaly ruce jako snad nikdy, jakkoli už si zvykla ošetřovat raněné. Pořádně neviděla, co dělá, ledový déšť z jejích rukou doslova vysával teplo a cit, nepomohlo ani to, jak povoz kodrcal po nerovné cestě. Ošetřila oba vojáky nejlépe, jak dovedla, přesto se obávala, že oběma zůstalo v těle dost jedu. Nadále už jen kontrolovala jejich stav a s kuší v ruce se pokoušela prohlédnout tmou.

Nepamatovala silnější bouři. Brzy ji ruce zábly tak, že je skoro necítila, přesto jimi dále křečovitě svírala samostříl, který jí poskytoval alespoň prchavý pocit bezpečí. Každým okamžikem čekala, že se znovu stane něco zlého, že na ně někdo zaútočí, nebo že na ně snad spadne strom vyvrácený větrem. Nic z toho se nestalo, minuli pouze jeden prázdný vůz s rozbitým kolem na kraji cesty, který tu někdo nechal nanejdvůh před několika dny.

Nakonec dochvátali k místu, kde se ze silnice odpojovala nevýrazná pěšina, pozvolna stoupající do kopce a mizející v houštích. Lerm, který na kozlíku vystřídal na smrt bledého Iana, nedovolil skupině zastavit, ani když měli silnici daleko za sebou. Hnal je naopak ještě rychleji.

Touto lesní stezkou povoz projel jen tak tak, avšak Lerm očiividně znal každou zákrutu jako své boty. Půda navíc nestačila promoknout díky okolnímu hustému porostu, který doposud pojímal všechnu vodu. Jeli tak rychle, jak jen se dalo. Kam, to Mika neměla potuchy. Doufala však, že už rychle dorazí, protože stav otrávených vojáků se zhoršoval; měli horečku a svíjeli se v křečích.

Nedlouho před půlnocí zdolali poslední stoupání. Les se před nimi rozestoupil a Lerm unaveně poznamenal: „Jsme tu.“

„Celej den nuda, teď je noc a leje jako z konve. Do psí řítě! Co v tomhle křoví vůbec dělám, hm? Přijdu si tu jak na vidrholci, ještě

chvíli a normálně mě to tu vodfoukne! Prej rozkazy, hm. Šéfe, ty jeden bídáku nechutnej! Co jsem ti proved?

Dřepím tu jak pitomej čokl, hm! Hlídám, držím hubu a poslušně čekám na místě. Jenže co by tu kdo v tomhle lijáku dělal, hm? Ještě aby mě tu tak něco sežralo, zatímco se vostatní flákaj pěkně v teplíčku. Tma, mokro a zima... se na to můžu vybodnout.'

„Počkat. Něco slyším. Nějaký vrzání?

Asi se mi to zdálo. Hmmm...

Ale ne, nezdálo! Světlo! A v půli noci? Konečně sou vidět, jdou přímo do pasti...

Už to dostali, chudáci. V tom dešti si toho nemohli všimnout. No co, mně to může bejt jedno. Mám tu jen hlídkovat.

Co uděláte, hm? Vojáci běžej dopředu, u vozu zbyli jen slouhové. A na voze rajtuje nějaká kočička? Pěkně nervózní, a se samostřílelem. Hm, blbá kombinace! Nějak ti ho nejde natáhnout, hehe...

Docela pěkná... Kure, čím sem starší, tím víc se mi líběj mladý ženský. Rozhlíží se tam jak na vobrtlíku. Tagle z tebe světlo dělá snadnej cíl. Dyby tě chtěl někdo picnout, má tě jak na stříbrným podnose. Ale aspoň si tě můžu prohlídnout, hmmm. Jo, už to na ni ten dědek řve, hehe, leze dolů...

Heleme se, ještě je tam jedna holka u kola, ale není jí vidět do ksichtu.

Podívám se blíž.'

„Dprele! Mí v tom marastu zrovna musí ujet noha, kua! Snad si toho nevšímli, hm.

Sakra, co to dělá ta holka s kuší?!

Ne, nestříl-!!!'

KAPITOLA 4.

Ve tmě se matně rýsovala skupina stavení, z jejichž oken se linulo hřejivé světlo. Unavená družina na ně pohlédla s podobnou úlevou a vděkem, jaký mají v očích námořníci vracející se v bouři do přístavu, když spatří zlatavou záři majáku. Zastavili před největším domem.

V jeho dveřích se objevily dvě ženy, jež skupině vykročily v ústrety.

„Vítejte ve Studně! Pojdte se usušit pod střechu, musíte být promoklí na kost,“ promluvila jedna z nich. Pak pobaveně dodala směrem k Lermovi: „Říkala jsem si, kdy se objevíš, když se strhlo tohle nadělení. Jsem ráda, že jsi v pořádku.“

„Já jo, Lily,“ odpověděl jí Lerm, „ale tihle dva ne. Maj v sobě jed.“

Lilyin tón hlasu se dočista změnil: „Přeneste je dovnitř.“ Dívce vedle sebe sdělila: „Silvo, postarej se, prosím, o koně.“

S tím zmizela v domě, následovaná Lermem, Otýpkem a bratry, kteří nesli své druhy. Zbylá trojice začala vykládat věci z vozu, ale

Silva je zadržela: „Jistě jste z putování v tomhle chlíšťáku¹⁰ unavení. Věci vyložíme a usušíme, o koně se postaráme, jen běžte dál.“

Bylinářka si ji změřila pohledem a pak si stejně vzala svou tornu sama. Nabrala kurs ke dveřím, v závěsu za Violou a Ianem. Uvnitř jim jiná služebná nabídla něco k snědku. Nikdo z nich neměl na jídlo ani pomyšlení, proto po ujištění, že pro vojáky víc nezmůžou, šli spát do přichystaných pokojů.

Na Mikaelu čekal útulný pokojík schoulený pod střechou, s krbem, postelí a stolem u okna. Poté, co se za ní zavřely dveře, dokázala ze sebe pouze vysvléct oblečení. Pak se, naprosto vysílená, zhroutila do postele. Upřela zrak do plamenů olizujících polena v krbu a snažila se vypudit z hlavy veškeré myšlenky.

Kde se vzala, tu se vzala, ocitla se kdesi daleko od pokoje s krbem i od domu uprostřed bouře. Ani ji nenapadlo se zabývat tím, jak a kam se dostala. Kolem ní ležel příkrov mlhy tak husté, že by se dal krájet – vnímala jen chlad a neprobádaný prostor kdesi za konečky jejích prstů. Opar se však pomalu zvedl a tím odhalil svět v podivně změněných, otupělých odstínech, jako kdyby malíř pro svůj obraz využíval stěží polovinu barev na paletě.

Stála kousek za padacím mostem u hlavní brány na prvním nádvoří Křivořezu, který si žil svým obvyklým životem. Svítilo slunce, ptáci zpívali a z hradní pekárny se linula vůně právě pečeného chleba. Lidé se za všeobecného ruchu věnovali svým každodenním úkolům. Najednou obloha potemněla. Rozezněly se zvony bijící na poplach a na střechách hradu se objevily plameny. Oheň počal stravovat budovy, zvířata i obyvatele hradu. Nebylo kam utéct. V uších jí zněl ohlušující rámus a křik. Přibližovala se k ní ohnivá stěna. Chtěla utéct, ale nešlo to...

Otevřela oči s přidušeným výkřikem. Zamžikala na oheň v krbu s tise praskajícím dřevem. Byla zpátky v pokoji, kde usnula, a za oknem panovala hluboká noc. Bouře ještě nabrala na síle, déšť bubnoval na střechu a okna šílené melodie a kvílící vítr nemilosrdně smýkal obrysy stromů ze strany na stranu.

¹⁰ Chlíšťák znamená prudký déšť či průtrž mračen.

Opět položila hlavu na polštář a nechala se ukolébat zpět do neklidného spánku.

Tentokrát ji probudilo strašlivé chrápání linoucí se z vedlejší místnosti.

„Otýpek,“ řekla si.

Přestože cítila bolest v celém těle, vstala. Oheň stále hořel, někdo přes noc přikládal. Oblečení už neleželo poházené po zemi, bylo přehozené přes židli u krbu a sušilo se. Z torny vyhrabala suché oblečení a pak se došourala do kuchyně, kde kromě hladu doufala ukojit svou zvědavost, jak jsou na tom vojáci a její rodiče.

„Nikde nikdo...“

Pohledem z oken ven nebyla schopná poznat, zdali se nerozednilo teprve před chvílí.

„Kam jsi nás to dovezl, Lerme? Tady jsem jaktěživ nebyla.“

Kapitán pro ni byl záhadou. Její otec v něj vložil svou důvěru, když z něj udělal velitele křivořezské posádky, tak mu důvěřovala i ona. Lermovo skutečné jméno neznala, nepoužíval ho. Každý ho oslovoval jen jeho přezdívkou, kterou si vysloužil už dávno, během válečných tažení za západními hranicemi. Věšival na sebe tehdy podivný pancíř vytvářející při pohybu kakofonii zvuků, v němž vypadal jako kříženec rytíře v plné zbroji a strašáka do zelí. Jako kapitán měl nicméně právo na zbraně a zbroj dle vlastního výběru.

Důvod volby výstroje se ozřejmil při boji, kdy jeho pancíř pěl díky pohybu vzduchu tichou, hrůzostrašnou píseň. S morálkou nepřátel to dělalo divy – dali mu přívlastek *Lerm*, tedy *Rámus* či *Hluk*, což Lermovi spolubojovníci odposlechli. Od té doby mu neřekli jinak. Zpívající brnění však bylo věcí minulosti, nyní si brával krzno s kroužkovou zbrojí a občas vše doplňoval brigandinou¹¹.

¹¹ *Brigandina*, známá též jako *kabátec plechem podložený* či *kabát s pancéřovými štrychy*, byla zbroj z kůže, na niž se zevnitř přinýtovaly kovové destičky, které se obvykle zvenčí pokryly látkou. Většinou kryla jen tělo bojovníka a nezasahovala až na ruce, aby se zachovala hybnost.

Jak tak bylinářka koukala z okna a přemítala, jak málo ví o velícím své družiny, začala jí být dlouhá chvíle. Nechtěla sedět v kuchyni sama, tak se vrátila do své komůrky pro kápi, vzala si bramborovou placku z hromádky na stole v kuchyni, kus sýra ze spíže a vyrazila na procházku.

Bouře ještě doznívala. Z olověných mračen visících těsně nad střechami jemně přšelo a nic neukazovalo na to, že by se mělo vyjasnit. Terén byl podmáčený. Jen co Mikaela vyšla z domu, zanořila se až po kotníky do bláta. Všimla si, že příjezdovou cestu zahradil padlý strom.

„Aspoň si tu chvilku odpočineme, aniž bychom se museli bát, že nás někdo přepadne,“ pomyslela si a zakousla se do placky. Myšlenky na včerejšek, jež se draly na povrch, rychle zapudila.

Plahočila se osadou. Tvořila ji přibližně desítka stavení, po většinou skromných roubenek. Obešla dům, kde strávila noc. Byl snad trojnásobně velký, postavený převážně z kamene a cihel, s věží sloužící zřejmě jako holubník. Půdorys stavby připomínal podkovu, neboť z domu naproti sobě vybíhala dvě boční křídla, jež svírala dvůr se studnou. Dům měl patro, kde se nacházely pokoje pro hosty, a nad ním podkroví. Až později se Mikaela dozvěděla, že dům nechal zbudovat Lerm.

Mohlo tu žít nanejvýš několik desítek obyvatel, většina ostatních budov měla toliko hospodářský účel. Kolem nich leželo množství malých, nyní sklizených políček, u příjezdové cesty pak rozpoznala jablečný sad. Vyšla se na opačný cíp osady, kde překonala dřevěný mostek klenoucí se přes rozvodněný potok. Promočenou půdu tu vystřídala kamenitá stezka, klikatící se po úbočí kopce. Vyšla se po ní a vystoupala o nějakých dvacet láter¹² nad osadu, čímž se jí naskytl známý pohled na zvlněnou krajinu Vysočiny, protkávanou lesy, pastvinami a loukami. Za jasného dne by odsud dohlédla snad až na Drahanské pahorky.

¹² Látro měřilo zhruba 4 lokte, což je dnešních zhruba 2,4 metru. Některé míry dříve vycházely z lidských (přesněji mužských) tělesných proporcí, proto se daly přeměřit, ale docházelo i k hádkám stran, jež měly rozdílné představy o správných mírách.

Cestička ovšem stoupala výš – až k jezírku, z něž vytékal potok, s okouzujícím zurčením a šplíchtáním kaskádovitě padající do osady. Stála tu též hrubá dřevěná lavice s vytesaným nápisem: *„Zastav. Ponoř se. Uhas svou žízeň.“*

„Uhas svou žízeň? To zní jak vyvolávání trhovců v Krně,“ podivila se Mika a zahleděla se na rozčeřenou vodní hladinu, kde doznívající déšť maloval dokonalé kruhy. Začala je sledovat se zajetím malého dítěte, pro které najednou neexistuje nic jiného.

Až když si uvědomila, že ji zebou nohy, odtrhla od jezírka svou pozornost a neochotně se vrátila zpět pod střechu domu s holubníkem. Otýpkovo chrápání, předtím otrásající domem v základech, mezitím utichlo, a když se blížila do kuchyně, uslyšela Jarka, jak mluví právě na kuchaře: „Týpku, to tvý chrápání je nebezpečnější, než když vaříš...“

„A tos mě ještě neslyšel předvádět letálský jódlování,“ zasnil se kuchař. „Před lety mě ho učila jedna krasavice z Krna, která...“

„To je fuk, kdo tě to učil. Ló-djo-vání?“ slabikoval Jarek. „Za prvý nevím, co to je, a za druhý mě pěkně štveš. Po tom včerejším hrůzomarši jsem si myslel, že se trochu vyspím, a vono prd, protože Týpek měl chuť celou noc zpívat!“

Kuchař souhlasně kývnul hlavou a nasadil výraz trpělivého učitele: „Je ještě spousta věcí, které jsi v životě nezkusil.“ Pak se mu na tvář vrátil úsměv od ucha k uchu: „Ale nezoufej. Až skončí tenhle výlet, navštívíš se mnou madam Gertru. Ukáže ti krásy bolesti, cheche!“

„Tak tohle je to tvoje ló-jo-vání? Do žádnýho hampejzu mě nedostaneš,“ bránil se Jarek.

„To určitě říkáš jen proto, že nemáš peníze, vid? Já ti na to půjčím. Dyť seš přece voják a ti nevěstince musejí někdy vyzkoušet,“ nedal se odbýt Otýpek.

Barin, který vedle nich celou dobu mlčky snídal, už to nevydržel a zavrčel: „Dost. Serte už na loďování i bordely. Bolí mě z vás hlava.“

Kuchař jen pokrčil rameny a kolébavou chůzí se odebral do spíže ulovit si něco k snědku. Odtamtud se toužebně ozvalo:

„Kdyby vás madam slyšela, za tu špatnou výslovnost by vás velkolepě potrestala. Musíte ji poznat – ta vám je čistá jako... jako sníh, když zjara taje!“

Mikaela se rozhodla vstoupit do kuchyně. „Dobré ráno,“ pozdravila, když ji bratři uviděli, „nevíte, jak jsou na tom Dorm s Kerelem?“

„Brý. Nevíme lautr nic,“ opáčil Barin.

„I když jsme chtěli s klukama zůstat, poslali nás pryč,“ doplnil Jarek. „Že prej bysme jim nebyli nic platný. Lermova žena je *léčitelka*, tak je z toho musí vysekat. Pokud jsou léčitelé tak schopný, jak se vo nich říká. Jenže... vlastně o nich víme kulový. Na Křivořezu žádnej nebyl, známe jen drby.“

„Jsou schopný věcí, o jakých se vám ani nesní, panstvo,“ pronesl překvapivě vážně Týpek z hlubin spíže, prokládaje to mlskáním, jak se něčím ládoval.

„Jo! Třeba to, že uměj léčit člověka holýma rukama a bez toho, aby se ho vůbec dotkli,“ přitakal Jarek.

„Povídali, že mu hráli. Babský tlachy,“ zabručel Barin.

„Jak babský? Tohle jsem ti přece řek já,“ ohradil se Jarek.

„No právě.“

„Heh, no jak se říká, sytý hladovému nevěří,“ zaznělo ze spíže, načež se odtamtud ozval sípavý kašel – Otýpkovi zaskočilo a začal se dávit. S nafialovělým obličejem se přivalil do kuchyně a nalil do sebe naběračku vody, což mu pomohlo. Zhluboka se nadechl.

„Dyť ti to tady Týpek říká, že si to nevymejšlim,“ bránil se dál Jarek.

Tehdy do kuchyně vstoupil Lerm a za ním Lily se Sylvií. Ve tváři se jim zračilo vyčerpání. Osazenstvo kuchyně v tu ránu zmlklo a trpně čekalo na to, co jim přišli sdělit.

Promluvil Lerm: „Dělali jsme, co jsme mohli. Kerel je snad z nejhoršího venku, ale Dorm... Nepodařilo se nám ho zachránit. Měl v sobě příliš jedu.“

KAPITOLA 5.

Dorm zemřel. Jeho odchod zbytek skupiny zasáhl jako blesk z čistého nebe. Nebyl pro ně neznámý. Pro vojáky byl druh ve zbrani, ostatní ho lépe poznali během pobytu v Brlohu.

Lily se alespoň na krátkou chvíli podařilo ulevit Dormovi od bolesti a přivést ho k vědomí. Pochopil, že umírá, nechtěl ale, aby ho takhle kdokoli viděl. Toužil zanechat vzkazy svým blízkým i členům výpravy, spícím v témže domě. S dalšími přítomnými lidmi by to prý nedokázal. Lerm jeho přání splnil, celou dobu byl u něj a jeho slova poctivě zapsal.

Dorm vypověděl, že si v dešti pozdě všiml pasti, kterou pak mladý Kerel omylem spustil. Dorm ho kryl vlastním tělem místo toho, aby uskočil a zachránil se. Nemohl jinak – přirostl mu k srdci jako vlastní syn, jehož nikdy neměl.

Popřál všem hodně štěstí a zbylým vojákům nakázal poslat za něj na onen svět aspoň deset nepřátel. Zanedlouho nato ztratil vědomí. Nad ránem se mu zastavilo srdce, přestože se ho Lily do posledního okamžiku snažila zachránit.

Právě když ho pohřbívali, začalo ten rok poprvé sněžit. Dormův hrob, stejně jako celá Vysočina, celý zapadal během jediného dne sněhem.

V zimě se cesty neudržovaly a třesuté mrazy znemožňovaly jakékoli delší putování po řídce osídleném kraji, družina se tudíž smířovala s tím, že tu uvíznou až do jarního tání. Získali tak možnost dumat nad Dormovou smrtí a zničením Křivořezu. Netušili, kolik z jeho obyvatel žije, ani kam se poděli. Kerela se podařilo udržet naživu, jeho zdravotní stav se však i přes Lilyinu péči nelepšil – i poté, co se zotavil z nejhoršího, trpěl výčitkami svědomí, že místo Dorma nezemřel on.

Co se týče pastí, souvisela jistě se zkázou hradu, kdo a proč ji ale na onom místě nastražil? Jed měl možná pouze ochromit svou oběť, kterou by následně útočníci zajali, podali jí protijed a vyzpovídali. Původ jedu se však nepodařilo vystopovat, nástražný mechanismus neměli k dispozici a šipky samotné žádné průkazné odpovědi neposkytnuly.

Mikaela se následující dny stranila ostatních lidí. Společnost jí tu a tam dělala pouze Viola, která bezmocně sledovala, jak se bylinářka trápí. Pak na dveře jejího pokoje zatukal Lerm. Nedočkal se odpovědi, ale i tak vstoupil. Spatřil Miku, jak sedí na beraní kůži u krbu a zírá do plamenů, bradu položenou na kolenou.

„Co jsem měla udělat jinak? Furt na to musím myslet,“ pronesla nepřítomně, aniž by mu věnovala jediný pohled. Vypadala nešťastná jak šafářův dvoreček.

Lerm usedl na postel a s rozmyslem jí odpověděl: „I když děláš všechno, co umíš, něco za žádnou cenu neovlivníš. Pomůže ti jedině jít dál. Nemůžeš si to dávat za vinu.“

„Jaktože ne? Kvůli MNĚ umřel!!! Měla jsem ho zachránit!“

„Pomohlas zachránit Kerela a Dormovi jsi umožnila aspoň důstojnej odchod. Za daných podmínek je to víc, než si myslíš. Nikdo by nebyl takovej machr, aby ho zachránil.“

„Ne? Proč mi to teda nestačí, krucinál?!“

„Vím, jaký to je, když ti někdo umře pod rukama, zatímco se ho snažíš zafačovat. Nakonec si musíš odpustit. Vím, že víš, že s

udělala, co se dalo, proto se nemůžu ubránit dojmu, že v tom celým je něco jinýho.“

„Jak jako? Co jinýho,“ řekla Mika, utřela si slzy a popotáhla nosem.

„Dorm byl dobrej chlap, pro Kerela položil vlastní život. Pro nás vojáky ale při vši úctě znamenal daleko víc než pro tebe. Dle mého to otřáslou tvou sebedůvěrou a podpořilo strach o rodinu.“

Mika pocítila současně smutek a hanbu. Měla co dělat, aby ovládla svůj hlas.

„M-možná... jo.“

„Tak. Pokud chceš uctít Dormovu památku, začni něco dělat. Soustřeď se na přítomnost, na sebe, na nás, na rodinu. Je spousta živějch, co tě potřebujou, teď a tady.“

„A co teda,“ řekla bylinářka a znovu si otřela oči, „mám dělat?“

„Třeba se stav za Lily na kus řeči, mohla by tě naučit víc o léčení. Čert ví – můžeš v budoucnu spoustě lidem zachránit kůži. To by se líbilo i Dormovi. Aspoň to zvaž.“

S těmi slovy se zvedl. Ani nečekal, zdali něco odpoví.

Když za sebou zavíral dveře, vzpomněl si, jak kdysi sám tápal. Nechtěl se upínat k žádnému náboženství ukazujícimu jedinou nebo nanejvýš několik cest k cíli, který navíc nemohl být dobrý pro každého. Nemohl být pasivním následovníkem příkazů dokonalého, neuchopitelného boha a jen doufat, že se tak dostane do ráje. *Bohu-žel.*

Viděl každého člověka jako jedinečnou bytost s neopakovatelnými potřebami, jež lze uspokojit jedinečným sebepoznáním. Proto se kdysi vydal prošlapávat si vlastní duchovní *Cestu*. Stačilo pozorně poslouchat svůj vnitřní hlas a konat, čeho si žádá. Poznal, že tuto práci za něj náboženství, bohové ani jiní lidé neudělají. Pouť díky své autentičnosti překonala jeho nejdívočejší představy. Přestože při tom zažil i mnoho bolesti, bral ji v souladu s mudrci jako velkého učitele, který duši otevírá dveře poznání. Jedině tím člověk roste nad „nížké“ věci, které mu brání v rozhledu, aby nad nimi uviděl svou pravdu. To by ale Mice

nikdy nedokázal vysvětlit. To by spíš popsal poušť někomu, kdo nikdy neviděl jediné zrno písku.

„Musíš v sobě najít sílu hledat, Miko, jako jsem hledal já. Musíš vyrůst, než prohlédneš, a nikdo ti s tím nepomůže,“ pomyslel si a vykročil.

V pokoji stále seděla dívka, která si tiskla bradu ke kolenům. Přemýšlela o Lermových slovech a po tváři jí stékaly trpytivé slzy.

Ještě téhož dne v podvečer stála přede dveřmi. Měla neodbytný pocit, že ty dveře pro ni představují velkou změnu. Chvilí váhala, ale pak zaklepala a ostýchavě vzala za madlo. Dveře se otevřely s pomalým, nepříjemným skřípotem.

Uvnitř bylo přítmí, jen zhruba uprostřed místnosti hořelo na stole několik svíček. Lermova žena v jejich mihotavém světle právě otáčela stranu objemné knihy.

„Budu muset nechat promazat panty,“ poznamenala. „Ráda tě konečně poznávám, doposud jsme se formálně nepředstavily. Jmenuji se Lily. Prosím, posaď se.“

Mika sklopila zarudlé oči k zemi, sedla si na židli a zdráhavě pronesla: „Jsem... Mika. Těší mě.“

„Nápodobně. Co tě ke mně přivádí?“

„Tedy – povídá se, že jste léčitelkou. Možná žádám příliš, ale chtěla bych... chtěla bych se naučit víc o léčení. Samotné bylinky na všechno nestačí.“

Lilyina tvář zvažněla.

„Již dlouho mezi léčiteli nepatřím, ale mám jejich schopnosti. Odchod onoho vojáka jsi ještě nepřijala, je to tak?“

Mika z toho měla okamžitě slzy na krajíčku. „Ano, t-totíž ne. Nepřijala,“ pípla.

„Víš, proč tě to stále trápí?“

„Nejsem si jistá...“

„Smrt je těžkou zkouškou, přesto tu nejsme proto, abychom jen truchlili, ale hlavně žili. Je hrozné, co se stalo s Křivořezem, a pokud usneme na vavřínech, nezůstane jen u Dormovy oběti. Zatím je pro vás ve Studně bezpečno, nelze s tím však počítat navždy.“

Krátce se odmlčela.

„Při ošetřování vojáků jsem si všimla práce, kterou jsi na nich odvedla. Udělala jsi tím na mě dojem. Ráda bych si ověřila tvou zručnost a cit pro léčení, nebudeš-li proti.“

„Promiňte, nechápu, kam tím míříte.“

„Slyšela jsi o schopnosti používat Energii? Vládnou jí všichni léčitelé. Není to tak vzácný dar, jak by se mohlo zdát, jen ho je třeba objevit a rozvíjet. Až na výjimky ho lidé nedokázali rozvinout bez cizí pomoci. Měla bys zájem o mou pomoc? Skrze energii se ti otevře docela jiný svět, než v jakém jsi doteď žila.“

Jiný svět? Dary? Lámala si hlavu, jak tomu má rozumět. Znělo to jak od Mikuláše, starého blázna z Krna. Vysedával v hospodě *U prázdný tykve* a v jednom kuse žvanil o tom, že je jeho posláním obdarovávat lidi... Od chvíle, co ho uviděla, byla přesvědčená, že krčmu pojmenovali po něm.

„Ehm – stále mi není jasné, o čem je řeč,“ vysoukala ze sebe Mika.

Lily se pousmála: „Vezmu to popořadě. Léčitelé pracují s léčebnou energií, přičemž většina z nich se věnuje pouze lidem, někteří i zvířatům. Mezi léčitele se ovšem počítají pouze ti, kteří s energií umějí patřičně zacházet. To obnáší ovládnutí tří oblastí: získávání, zaměřování a vysílání Energie. Řeknu-li to jinak, léčitel musí umět energii čerpat a nechat sebou ,protékat‘, dále ji vyslat na požadované místo, a musí tak činit v dostatečném množství.“

„A co je ta... Energie?“

„Připodobni si ji vodě – plyne všude kolem nás. I my sami jsme touto silou spoluutváření. Někteří učenci tvrdí, že Energie je všeobsažný princip, který tvoří celý náš svět, dává mu život a hloubku. Energie se dá fyzicky cítit, za určitých okolností dokonce i vidět. Lze s ní vědomě pracovat. V malé míře ji používají všichni lidé, ač o tom skoro nikdo z nich nemá ponětí.“

„Jaktože ne?“

„Zacházejí s ní nevědomě a nezkušeně, takže její účinky jsou zanedbatelné. I pokud někdo projeví nadprůměrnou vnímavost

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Mika***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.